

לעקוף או לא לעקוף

(חלק ב')

דרור שיפטן

A. צפון שירת עם ה-5 ודרום (שחקן ממוצע) שירת עם ה-T. ידוע לנו שאם ה-T הוא קלף בודד, התוצאה תהיה זהה בין שנעקוף ובין שלא נעקוף. לעומת זאת, אם לדרום QT דאבלטון (נראה סביר), העקיפה תפסיד. העקיפה מרוויחה רק כאשר דרום שיחק T מתוך דאבלטון של T9 או T7. אם אפשר "לסמוך" על השחקן בדרום שלא "יעבוד עלינו", אז עדיף לא לעקוף... הנה שתי דוגמאות נוספות שבהן נשקול לא לבצע עקיפה.

עקיפה היא פעולה סטנדרטית ואוטומטית אצל שחקנים רבים. לכאורה הסיכוי להצליח הוא בדיוק כמו להיכשל, אבל חשוב לדעת כי במצבים רבים יש לשקול בצורה מודעת את האפשרות לא לעקוף. לפעמים ההימנעות מהעקיפה היא כלי למשחק בטוח (safety play). בחלקו השני של המאמר נמשיך לבחון צירופי קלפים נפוצים ונבדוק מתי העקיפה כדאית ומתי לא.

♠ AK6

♠ JT43

הפעם החוזה הוא ללא שליט, ויש מספיק מעברים בין הידיים. שלוש לקיחות מובטחות לנו בכל מקרה, אך כיצד נזכה ב-4 לקיחות? דרך אחת היא לשחק AK ולקוות שהמלכה תיפול בודדת או דאבלטון. מתוך 64 חלוקות אפשריות של 6 קלפים בין צפון ודרום, קיימים 12 מקרים שבהם נצליח. דרך שנייה היא להתחיל ממזרח עם ה-J לעקיפה, אבל זה יביא לנו 4 לקיחות רק כאשר ה-Q אצל דרום וחלוקת הסדרה היא 3-3. כאשר החלוקה אינה 3-3 (ובהנחה שדרום יכסה עם ה-Q) לא נוכל להגיע ל-4 לקיחות. בסך הכול קיימים רק 10 מקרים מתוך 64 שבהם דרך משחק זו תצליח, והיא נחותה מדרך המשחק הראשונה. דרך שלישית היא לשחק A (או K) ממערב ורק אז לעבור למזרח ולעקוף. כך אנו "תופסים" גם את המקרים של Q בודד ומשווים את סיכויי ההצלחה לדרך הראשונה. האם זה אכן כדאי? ספק אם כדאי לבזבז מעברים יקרים בין הידיים רק כדי להשיג סיכוי הצלחה זהה למשחק הפשוט של AK מלמעלה.

הדוגמה הבאה מתרחשת לעתים קרובות מאוד על שולחן הברידיג':

♠ A864

♠ KJ32

מה עדיף: לעקוף או לא לעקוף? כל שחקן ברידיג' מתחיל מכיר את הסיסמה 8 Ever – 9 Never. לפי עיקרון זה צריך לעקוף, אבל לא מזיק לחשוב בעצמנו ולבדוק את האפשרויות השונות לחלוקת הקלפים.

נצא מהנחה שזו סדרת השליט. ראשית, אם כל 5 הקלפים אצל דרום – שום דבר לא יעזור ויהיו לנו רק 2 לקיחות. אם כל ה-5 אצל צפון – נראה זאת בסיבוב הראשון כשנשחק A, ואז אין כבר שום סיבה לא לעקוף.

גם כאשר הסדרה מחולקת 4-1, אין זה משנה אם נעקוף או לא – בדקו בעצמכם! לדוגמה, אם צפון מחזיק Qxxx ואנו נשחק A וקלף נמוך אל ה-K, נוכל בהמשך לחזור ליד ולשחק לכיוון ה-J. התועלת היחידה בעקיפה במקרה כזה תהיה שנזכה ב-3 לקיחות **מיידיות**.

כאשר הסדרה מחולקת 3-2, זה תלוי מי מחזיק בשלישייה. אם לדרום 3 קלפים, נשיג אותה תוצאה עם עקיפה ובלעדיה. כאשר לצפון 3 קלפים, העקיפה תרוויח לקיחה אם ה-Q אצל צפון (סיכוי של 20.4%) ותפסיד לקיחה כאשר ה-Q אצל דרום (סיכוי של 13.6%). ישנם מקרים בהם ניתן לשקול לא לעקוף, לדוגמה: שיחקנו

♠ A6

♠ QJT43

נניח שהמשחק הוא ללא שליט. האם ניתן לזכות ב-5 לקיחות בסדרה זו? לכאורה אפשר לבצע עקיפה ולקוות שדרום מחזיק K דאבלטון, אבל בעצם נצליח רק אם

כעת נחקור את השאלה: האם כדאי לעקוף בסיבוב הראשון או בסיבוב השני? מלמדים אותנו במצבים כאלה להתחיל ב-K כדי "לתפוס" Q בודדת בצפון. האמנם? אם לצפון Q בודדת, אז דרום מחזיק T875 ותהיה לו לקיחה אחת בכל מקרה. למען האמת, מול חלוקה זו נפסיד לקיחה אחת אם נתחיל ב-K ונפסיד שתי לקיחות אם נתחיל בעקיפה.

כעת נסתכל על המצב של Q בודדת בדרום.

✓ אם נתחיל ב-K, נגביה לצפון לקיחה בטוחה עם ה-T בסיבוב הרביעי.

✓ אם נתחיל בקלף נמוך לכיוון ה-AJ, נלכוד את ה-Q עם ה-A, נמשיך ב-J ונראה שדרום לא משרת ואז נעקוף בבטחה לכיוון ה-K9 ויהיו לנו 4 לקיחות.

בכל המקרים האחרים (פרט ל-Q בודדת) אין זה משנה אם נעקוף מיד לכיוון ה-AJ או נשחק קודם את ה-K. מסקנה: אם עלינו לזכות בכל 4 הלקיחות, עדיף להתחיל מיד בעקיפה לכיוון ה-AJ.

אגב, אם מותר לנו להפסיד לקיחה אחת, אבל אסור להפסיד שתיים, קו המשחק המומלץ יהיה לא לעקוף, אלא להתחיל עם ה-A! (מדוע? בדקו בעצמכם!)

ומה עכשיו? כיצד תיישמו את מה שלמדתם כאן במשחק הבא שלכם? בפעם הבאה שתהיה לכם הזדמנות לבצע עקיפה, אל תעשו זאת באופן אוטומטי. נסו להקדיש מחשבה לשאלה: האם זה כדאי או לא!

דרום ישגה ולא יכסה את ה-Q עם ה-K. מול ההגנה נכונה הסיכוי ל-5 לקיחות הוא אפס, והסיכוי ל-4 לקיחות הוא 84% בלבד – מול חלוקה של 5-1 או 6-0 ההגנה תוכל להגביל אותנו ל-3 לקיחות ללא קשר למיקום ה-K (בדקו בעצמכם). כל זאת – אם נעקוף.

לעומת זאת, אם לא נעקוף ונשחק פשוט A וקלף נמוך לכיוון התמונות במזרח, יש לנו סיכוי של 86.5% להשיג 4 לקיחות. פרט לחלוקות של 3-3 ו-4-2 אנו "תופסים" גם את המקרים של K בודד אצל אחד המגנים.

מסקנה: בחלוקה זו העקיפה יכולה רק להפסיד! המצב היחיד שבו נכון לעקוף הוא כאשר אנו זקוקים ל-2 לקיחות מידיות לביצוע החוזה, ואסור לנו בשום אופן להפסיד לקיחה.

לסיים נביא דוגמה שבה השאלה היא לא רק: לעקוף או לא, אלא גם: מתי לעקוף.

♠ AJ64		♠ K932
--------	--	--------

לצורך הדיון נניח שזו סדרת השליט ושאנו חייבים לזכות בה בכל הלקיחות. האם זה אפשרי? האם כדאי לעקוף, ואם כן – לאיזה כיוון ומתי?

ניתוח האפשרויות השונות דומה מאוד לדוגמה הראשונה במאמר זה. אם לדרום Qxx (סיכוי של 20.4%) – כדאי לעקוף; אם לדרום axx (סיכוי של 13.6%) – עדיף לא לעקוף. המסקנה היא שמבחינה סטטיסטית עדיף לעקוף.

אם העזת – דייק במשחק היד המשך מעמוד 14

לנקוט משנה זהירות. לא ניתן לבצע את החוזה אם לדרום 2 קלאבים בלבד, אך אם יש לו 4 קלאבים הביצוע אפשרי באופן הבא: לאחר זכיית ה-9♥ ישוחק קלאב נמוך משתי הידיים. המגנים זוכים, ובאפשרותם לגבות לקיחה אחת בדיאמונד ואחת בספייד ולקצר את הכרוז (למשל על-ידי המשך בספייד). הכרוז חותר, נכנס לדומם עם ה-K♣ ועוקף שנית בהארט. עכשיו הוא מושך את ה-A♣.

- אם הסדרה מחולקת 3-3, נותר רק למשוך את השליט האחרון.
- אם לדרום דאבלטון בקלאב, הוא חותר והחוזה נכשל (רק פעם אחת, משום שהקלאב הרביעי ייחתך בדומם).
- אם לדרום 4 קלאבים, הוא נאלץ לשרת בעוד צפון כבר אינו יכול לחתוך. הכרוז יחתוך קלאב רביעי בדומם, בעוד דרום חייב לשרת שוב. 10 לקיחות! להלן החלוקה המלאה:

Dealer East, Vul All

♠ AQ3		♠ J9764
♥ 4		♥ 953
♦ KQJ8643		♦ A5
♣ 43		♣ K95
♠ T	♠	
♥ AQT862	♥	
♦ 97	♦	
♣ A862	♣	
	♠	
	♥	
	♦	
	♣	

היות שה-A♦ חסר להם, אין לצפון-דרום שום אפשרות לבצע חוזה ב-NT. להיפך, מזרח-מערב יכולים לבצע 3NT בקלפים פתוחים בעזרת עקיפה עמוקה בהארט. הכרוז של 5♦ (שצפון שקל אותה) לא הייתה הקרבה כדאית – ההגנה יכולה לזכות בשלושה אסים, K♣ וחיתוך ספייד.